

Nieuwsbegrip Extra

Met enige regelmaat ontwikkelt Nieuwsbegrip in opdracht van bedrijven of maatschappelijke organisaties een speciale themales. Bedrijven die ons vragen om zulke lessen te ontwikkelen, doen dit vaak in het kader van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'. Ideële organisaties brengen via de les het maatschappelijke onderwerp waarop zij zich richten onder de aandacht. De Nieuwsbegrip Extra-lessen worden mogelijk gemaakt door financiering van de externe opdrachtgever. De inhoud van de lessen wordt echter ontwikkeld door en valt volledig onder verantwoording van de Nieuwsbegripredactie.

Handleiding Nieuwsbegrip over *veteranen*, niveau B

Vooraf

In opdracht van het Nederlands Veteraneninstituut ontwikkelde Nieuwsbegrip weer een extra les rond veteranen.

Deze extra les staat in het teken van de NAVO-top op 24 en 25 juni. Tientallen wereldleiders en ministers uit allerlei landen bezoeken dan ons land. En drie dagen later is er de jaarlijkse Nederlandse Veteranendag. Veel veteranen hebben ooit meegedaan aan NAVO-missies. Maar wat is de NAVO eigenlijk? En waarom doen Nederlandse soldaten mee aan missies van de NAVO? Met deze les kun je dat in de klas bespreken.

Wil je meer weten over de NAVO? Bekijk dan de website van de Atlantische Commissie. Je vindt daar ook lesmateriaal. www.atlcom.nl/

Wil je een veteraan in de klas uitnodigen om aanvullend op de les te vertellen over thema's als vrede, vrijheid en oorlog? Dat kan. Meer daarover kun je lezen op de website: www.nlveteraneninstituut.nl/educatie/

Lesoverzicht

- Onderwerp** *Den Haag ontvangt NAVO-top en Nederlandse veteranen*
Deze les sluit aan bij de NAVO-top op 24 en 25 juni en gaat ook over de jaarlijkse Nederlandse Veteranendag op 28 juni.
- Lesdoel** De leerlingen lezen de tekst actief aan de hand van sleutelvragen. Ook maken ze een tijdbalk bij de tekst en spelen ze een quiz met vragen die ze zelf bij de tekst bedacht hebben. Tot slot spelen ze een clusterspel.
- Leesdoel** De leerlingen kunnen vertellen wanneer en waarom de NAVO is opgericht, wat de NAVO doet en waarom de NAVO-top in juni in Den Haag plaatsvindt. Daarnaast kunnen ze vertellen wat veteranen met de NAVO te maken hebben en wat er op de jaarlijkse Nederlandse Veteranendag te doen is.
- Opdracht 1** Actief lezen, vragen stellen en sleutelvragen beantwoorden
- Opdracht 2** Sleutelschema: een tijdlijn invullen
- Opdracht 3** Een quiz over de tekst maken
- Opdracht 4** Begrippen clusteren
- Referentieniveau** De tekst is geschreven op Nieuwsbegripniveau B en sluit aan bij referentieniveau 1F

Materiaal

Voor elke leerling:

- de tekst *Den Haag ontvangt NAVO-top en Nederlandse veteranen* (niveau B);
- bijbehorende opdrachten voor niveau B.

Woordenschat (NB met deze woorden zijn geen online-oefeningen beschikbaar):

de missie	= de groep mensen met een speciale opdracht
de stabiliteit	= de onveranderlijkheid van de bestaande situatie
het bondgenootschap	= de groep mensen of landen die met elkaar samenwerken
communistisch	= het communisme aanhangend (het communisme is een staatsvorm waarbij goederen, fabrieken enz. van iedereen zijn, en niet van een paar mensen)
democratisch	= de democratie aanhangend (de democratie is een staatsvorm waarbij leiders gekozen worden)
de crisis	= de gevaarlijke toestand
het conflict	= de ruzie, de strijd
de cyberaanval	= het hacken van een computernetwerk
het delegatielid	= iemand die een organisatie vertegenwoordigt
de erkenning	= de waardering

Opdrachten

Toelichting

Actief lezen en sleutelvragen

In de basislessen van Nieuwsbegrip ligt de nadruk op het onderdeel Actief lezen. Onder actief lezen verstaan we het lezen van de tekst in drietallen, waarbij leerlingen in interactie met elkaar bespreken waar de tekst over gaat. Hierbij zijn ze gericht op de inhoud. Bij het actief lezen is het de bedoeling dat de leerlingen voorspellen, onduidelijkheden ophelderen en zelf vragen stellen. Hiervan maken ze notities op het werkblad Actief lezen. De sleutelvragen stimuleren leerlingen om verbanden te doorzien, afleidingen te maken en de tekst samen te vatten. Deze activiteiten zijn erop gericht de leerlingen te ondersteunen in het vormen van een mentaal plaatje van de tekst.

Werkwijze

- Introduceer het onderwerp klassikaal. Wat weten de leerlingen van het onderwerp? Wat verwachten ze in de tekst te lezen?
- Vraag de leerlingen welk leesdoel ze hebben (of geef ze het gegeven leesdoel) en bespreek de uitleg.
- Leerlingen die dat aankunnen gaan zelfstandig aan de slag. Zij werken (indien mogelijk) in drietallen met de tekst en het werkblad Actief lezen met de sleutelvragen en vullen daarna de tijdlijn in (opdracht 2). Bij opdracht 3 bedenken de leerlingen vragen bij de tekst voor een quiz en spelen ze deze quiz. En opdracht 4 is een clusterspel.
- Begeleid zelf een instructiegroepje. Maak daarbij gebruik van de modeltekst, de sleutelvragen en de hulpvragen. De

leerlingen kunnen daarnaast de woordenlijst gebruiken (zie blz. 7). Laat de leerlingen na verlengde instructie zelf werken aan opdracht 2 en 3. Opdracht 4 is een extra opdracht. Bedenk van tevoren welke van deze opdrachten je kiest (mag uiteraard ook allemaal) en kijk daarbij naar wat er mogelijk is en wat jouw klas aankan.

- Nabespreking: check of lesdoel en leesdoel bereikt zijn. Laat de leerlingen eventueel zelf hun antwoorden controleren en bespreek waar ze moeite mee hadden.
- Neem de werkbladen Actief lezen in om inzicht te krijgen in het werk van de verschillende groepjes.

OPDRACHT 1

klassikaal/
drietallen

Actief lezen en sleutelvragen beantwoorden

1. Introduceer het onderwerp klassikaal. Wat weten de leerlingen over de NAVO-top? En wat weten ze over veteranen? Wat verwachten ze in de tekst te lezen?
2. Geef uitleg over de werkwijze bij Actief lezen en over het stellen van vragen voor, tijdens en na het lezen van de tekst. Bespreek de lesdoelen. Vertel ook wat het leesdoel is. Leesdoel: De leerlingen weten wanneer en waarom de NAVO is opgericht, wat de NAVO doet en waarom de NAVO-top in juni in Den Haag plaatsvindt. Daarnaast kunnen ze vertellen wat veteranen met de NAVO te maken hebben en wat er op de jaarlijkse Nederlandse Veteranendag te doen is.
3. Werk klassikaal of in groepjes bij het lezen van de tekst. Maak gebruik van onderstaande modeltekst, de sleutelvragen, en de hulpvragen.
4. De leerlingen gaan daarna zelfstandig aan de slag. Bespreek klassikaal de antwoorden op de sleutelvragen.

Modelen

Modeltekst

Modellen van de inleiding m.b.t. actief lezen en vragen stellen:

Zeg bijvoorbeeld het volgende: *De titel van de tekst is: **Den Haag ontvangt NAVO-top en Nederlandse veteranen**. Den Haag, dat is een stad in Nederland. Die stad ken ik wel, die ligt in Zuid-Holland en daar werkt ook onze regering. Maar wat is dan de NAVO-top? Ik heb wel iets op tv gezien. Ik weet dat er voor die top heel belangrijke mensen naar Nederland komen. En wat dan Nederlandse veteranen zijn? Hebben die niet iets met het leger te maken? Dat kom ik vast te weten als ik de tekst lees. Ik kijk ook even naar de kopjes in de tekst. Het eerste kopje is: **Stabiliteit en vrede**. Het woord stabiliteit ken ik niet, maar ik denk dat het met stabiel zijn te maken heeft, en dat is dat iets stevig en onveranderlijk is. En dan in combinatie met vrede zou dat misschien kunnen zijn dat landen dan goed met elkaar blijven omgaan, dat de situatie stabiel is en zonder oorlog? Dat zou wel heel fijn zijn! Dat wil iedereen, toch? Maar wat heeft dat dan met die NAVO en veteranen te maken? Die willen dat misschien*

ook? Het tweede kopje is: **Wat doet de NAVO?** In dit stukje krijg ik vast meer informatie over die NAVO. Dat is fijn! **De NAVO-top** is het derde kopje. Dat stukje tekst gaat vast meer uitleggen over wat die top nou is. Het vierde kopje is: **Gaststad voor de NAVO** Gaststad, zou dat betekenen dat mensen bij jou in de stad te gast zijn? Dat je daar heen kunt? In dit geval gaan ze naar Den Haag, dat weet ik uit de titel. Den Haag is dan de gaststad, denk ik? Het laatste kopje is: **En gaststad voor de Nederlandse Veteranendag**. Oké, er is dus een dag speciaal voor de Nederlandse Veteranen en die is dan dus ook in Den Haag. Ik ben benieuwd wat die twee dan met elkaar te maken hebben.

Ik ga nu de inleiding lezen: **De Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, ofwel de NAVO, komt op 25 en 26 juni bij elkaar voor de NAVO-top**. Aha, ik weet nu dat NAVO een afkorting is van Noord-Atlantische Verdragsorganisatie. Dan weet ik nog niet heel veel meer eigenlijk. Maar ik weet nu wel dat de NAVO eind juni naar Den Haag komt. Dat is al bijna dus. **Tientallen wereldleiders en ministers van de verschillende NAVO-lidstaten bezoeken dan ons land om met elkaar te vergaderen**. Hier staat 'ons land', nou weet ik dat Den Haag in Nederland ligt en we zijn ook in Nederland nu, dus ik denk dat óns land' Nederland is. En dat al die wereldleiders en ministers van de NAVO-lidstaten komen, daar heb ik iets over gezien op het nieuws. Die komen dus voor die NAVO-top. Dat is dus blijkbaar iets belangrijks. En ze gaan daar dus vergaderen. **Een paar dagen later, op 28 juni, zal in diezelfde stad de jaarlijkse Nederlandse Veteranendag gehouden worden**. Oké, hier staat 'diezelfde stad' dat verwijst dan naar een stad waar het hiervoor al over ging. Dat is dan dus Den Haag. Ik dacht ook al dat die ook in Den Haag zou zijn. Dat kan ik afleiden uit de titel, maar ook uit het laatste kopje. Maar nu weet ik nog steeds niet wat die twee met elkaar te maken hebben. Ik weet wel dat veteranen iets met de oorlog te maken hebben. Ik lees even door. **Veel veteranen hebben ooit meegedaan aan NAVO-missies**. Missies van de NAVO. Oké, de NAVO en de veteranen hebben dus echt wel iets met elkaar te maken. Die veteranen, volgens mij zijn dat een soort militairen en die militairen hebben meegedaan aan missies. Nou weet ik niet precies wat missies zijn. Volgens mij kun je zelf ook een missie hebben. Dat is een soort opdracht. Ik denk dat dit dan militairen zijn die een speciale opdracht hebben. En dat is dan een speciale opdracht van de NAVO. Maar wat dan? Ik lees even verder. **Maar wat is de NAVO eigenlijk?** Oo, de schrijver stelt hier zelf ook een vraag. Ik denk dat hij of zij daar dan in de tekst probeert een antwoord op te geven. Ik ben wel benieuwd naar dat antwoord, want ik heb zelf die vraag ook. **En waarom doen Nederlandse militairen mee aan missies van de NAVO?** Dat is ook een goede vraag. Ook daar zou ik wel het antwoord op willen weten. Ik ben heel benieuwd of de tekst antwoorden op mijn vragen geeft.

Wat hebben jullie mij horen doen? Ik dacht hardop na over de tekst. Ik stelde ook vragen aan mezelf. Dat hoort bij actief lezen. Als je actief leest, sta je ook stil bij onbekende woorden. En ik heb ook steeds gekeken naar verbanden in de tekst. Daarbij heb ik gelet op verwijswoorden.

Laat een van de leerlingen hardop denkend het volgende stukje lezen.

Leg uit: als je in je groepje actief aan het lezen bent, ga je ook de sleutelvragen bij de tekst bespreken. In de tekst zie je na elk stukje een of meer nummers staan. Bij elk nummer hoort een sleutelvraag.

Let op: De hulpvragen bij de sleutelvragen op de volgende pagina zijn bedoeld als extra aanwijzingen bij de sleutelvragen. Gebruik de hulpvragen alleen als deze relevant zijn voor de leerlingen. Als de leerlingen de sleutelvraag direct kunnen beantwoorden is een hulpvraag waarschijnlijk niet nodig.

Sleutelvragen en hulpvragen

Inleiding

Sleutelvraag 1: Wat hebben de veteranen en de NAVO met elkaar te maken?

Hulpvraag 1: Wat lees je in regel 4 en 5 over veteranen?

Let op!

De **eerste hulpvraag** bij een stukje is altijd: *Wat heb je in het stukje gelezen?*

Stabiliteit en vrede

Sleutelvraag 2: Wat willen de lidstaten voorkomen?

Hulpvraag 2a: Wat lees je in regel 8 tot en met 11 over de NAVO?

Hulpvraag 2b: In regel 10 staat het woord *veel landen*. Welke landen worden hier bedoeld? (verbanden)

Sleutelvraag 3: Waarom is de NAVO opgericht?

Hulpvraag 3a: Wat lees je in regel 14 tot en met 15 over het doel van de NAVO?

Hulpvraag 3b: Let op het signaalwoord *daarom* in regel 15. Welk verband geeft dit woord aan? (verbanden)

Hulpvraag 3c: In regel 13 en 14 staat *Deze landen*. Waar verwijst dit naar? Om welke landen gaat het? (verbanden)

Wat doet de NAVO?

Sleutelvraag 4: Welke dreigingen worden in dit stukje genoemd die de wereld iets minder veilig maken dan die was?

Hulpvraag 4a: Wat wordt er in de regels 33 tot en met 38 over de situatie in de wereld verteld?

Hulpvraag 4b: Let op de signaalwoorden en, *ook*, *daarnaast*, *bovendien* in die regels. Waar wijzen die op? (verbanden)

De NAVO-top

Sleutelvraag 5: Wat zal deze keer reden geweest zijn voor de NAVO-lidstaten om de top te organiseren?

Hulpvraag 5a: Wat lees je over de NAVO-top in de laatste regels van dit stukje?

Hulpvraag 5b: Welke onderwerpen zijn belangrijk en zullen dus worden besproken?

Gaststad voor de NAVO-top

Sleutelvraag 6: Waarom is Den Haag geschikt als gaststad voor de NAVO-top?

Hulpvraag 6a: Wat lees je in regel 55 en 56 over de stad Den Haag?

Hulpvraag 6b: Let op het signaalwoord *Bovendien* in regel 56. Wat geeft dit signaalwoord aan?(verbanden)

En gaststad voor de Nederlandse Veteranendag

Sleutelvraag 7: Wat is er tijdens de Nederlandse Veteranendag in Den Haag allemaal te zien en te doen?

Hulpvraag 7: Wat lees je in regel 68 tot en met 70 over het programma van de Nederlandse Veteranendag?

Na het lezen

Sleutelvraag 8: De komende tijd zul je veel over de NAVO-top in het nieuws horen en zien. Denk je dat je het gaat volgen? Bijvoorbeeld op het Jeugdjournaal? Waarom wel of waarom

niet?

Sleutelvraag 9: Ga jij de Nederlandse Veteranendag dit jaar bezoeken? Leg uit waarom (niet).

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 2

klassikaal/
drietallen

Sleutelschema

tijdslijn

Sleutelschema: een tijdslijn invullen

Laat de leerlingen in groepjes werken. Ze vullen de tijdslijn verder in. Ze kunnen gebruik maken van de informatie uit de tekst. Bespreek de ingevulde schema's klassikaal na.

Antwoorden: Zie **antwoorden** achteraan deze handleiding.

OPDRACHT 3

drietallen/
klassikaal

Een quiz over de tekst maken

De leerlingen bedenken zelf (quiz)vragen over de tekst en wisselen die met elkaar uit. Op die manier kunnen ze elkaars quiz spelen. Voor de quiz zouden ze onder andere de vragen die zij bij opdracht 2 bedacht hebben kunnen gebruiken, mits ze daar de antwoorden op weten.

OPDRACHT 4

in groepjes

Een clusterspel spelen

Lees en bespreek gezamenlijk de uitleg. Deel aan elk groepje een set begrippenkaartjes (uitgeknipt) uit en een werkblad voor het noteren van de clusters (achterin deze handleiding). Geef aan hoeveel tijd de leerlingen voor het spel hebben (15 à 20 min). De leerlingen bedenken zoveel mogelijk goede clusters binnen de gegeven tijd.

Loop rond en observeer of het leerlingen lukt om clusters te maken en of zij elkaar inderdaad de verbanden uitleggen. Model dit zo nodig. Laat de groepjes daarna hun werkblad met de gevonden clusters uitwisselen met een ander groepje en de clusters controleren volgens de aanwijzingen op het spelregelblad. Laat de bladen dan weer terug ruilen en inventariseer hoeveel punten de verschillende groepjes behaald hebben. Bespreek na afloop met de leerlingen hoe zij het spelen van het clusterspel hebben ervaren.

de missie	= de groep mensen met een speciale opdracht	 Woordenlijst
de stabiliteit	= de onveranderlijkheid van de bestaande situatie	
het bondgenootschap	= de groep mensen of landen die met elkaar samenwerken	
communistisch	= het communisme aanhangend (het communisme is een staatsvorm waarbij goederen, fabrieken enz. van iedereen zijn, en niet van een paar mensen)	
democratisch	= de democratie aanhangend (de democratie is een staatsvorm waarbij leiders gekozen worden)	
de crisis	= de gevaarlijke toestand	
het conflict	= de ruzie, de strijd	
de cyberaanval	= het hacken van een computernetwerk	
het delegatielid	= iemand die een organisatie vertegenwoordigt	
de erkenning	= de waardering	

de missie	= de groep mensen met een speciale opdracht	 Woordenlijst
de stabiliteit	= de onveranderlijkheid van de bestaande situatie	
het bondgenootschap	= de groep mensen of landen die met elkaar samenwerken	
communistisch	= het communisme aanhangend (het communisme is een staatsvorm waarbij goederen, fabrieken enz. van iedereen zijn, en niet van een paar mensen)	
democratisch	= de democratie aanhangend (de democratie is een staatsvorm waarbij leiders gekozen worden)	
de crisis	= de gevaarlijke toestand	
het conflict	= de ruzie, de strijd	
de cyberaanval	= het hacken van een computernetwerk	
het delegatielid	= iemand die een organisatie vertegenwoordigt	
de erkenning	= de waardering	

de missie	= de groep mensen met een speciale opdracht	 Woordenlijst
de stabiliteit	= de onveranderlijkheid van de bestaande situatie	
het bondgenootschap	= de groep mensen of landen die met elkaar samenwerken	
communistisch	= het communisme aanhangend (het communisme is een staatsvorm waarbij goederen, fabrieken enz. van iedereen zijn, en niet van een paar mensen)	
democratisch	= de democratie aanhangend (de democratie is een staatsvorm waarbij leiders gekozen worden)	
de crisis	= de gevaarlijke toestand	
het conflict	= de ruzie, de strijd	
de cyberaanval	= het hacken van een computernetwerk	
het delegatielid	= iemand die een organisatie vertegenwoordigt	
de erkenning	= de waardering	

Werkblad Actief Lezen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst weet ik _____

Aantekeningen bij de stukjes

Noteer hieronder belangrijke informatie, onbekende woorden en eigen vragen. Schrijf ook de antwoorden van de sleutelvragen op.

Inleiding

Antwoord op sleutelvraag 1: _____

Stabiliteit en vrede

Antwoord op sleutelvraag 2: _____

Antwoord op sleutelvraag 3: _____

Wat doet de NAVO?

Antwoord op sleutelvraag 4: _____

De NAVO-top

Antwoord op sleutelvraag 5: _____

Gaststad voor de NAVO-top

Antwoord op sleutelvraag 6: _____

En gaststad voor de Nederlandse Veteranendag

Antwoord op sleutelvraag 7: _____

Na het lezen

Antwoord op sleutelvraag 8: _____

Antwoord op sleutelvraag 9: _____

Antwoorden

OPDRACHT 1 Sleutelvragen

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Wat hebben veteranen en de NAVO met elkaar te maken? <i>Veel veteranen hebben ooit meegedaan aan NAVO-missies.</i>
Stabiliteit en vrede	2. Wat willen de lidstaten voorkomen? <i>Na de Tweede Wereldoorlog wilden de lidstaten een nieuwe oorlog voorkomen.</i> 3. Waarom is de NAVO opgericht? <i>De NAVO-landen wilden samenwerken om zich zo te beschermen tegen de communistische dreiging vanuit de Sovjet-Unie. Ze streven naar stabiliteit en vrede. Belangrijkste beginsel dat de landen samen afspraken was dat ze een aanval op één land beschouwden als een aanval op alle landen. Alle bondgenoten komen het aangevallen land dan te hulp.</i>
Wat doet de NAVO?	4. Welke dreigingen worden in dit stukje genoemd die de wereld iets minder veilig maken dan die was? <i>Bijvoorbeeld dreigingen als:</i> - <i>De oorlog tussen Rusland en Oekraïne.</i> - <i>China als groeiende economische en militaire wereldmacht, dat deze macht steeds vaker gebruikt.</i> - <i>Door technologische ontwikkelingen ontstaan nieuwe soorten dreigingen, zoals cyberaanvallen.</i> - <i>Klimaatverandering kan leiden tot meer conflicten in de wereld, of kan conflicten erger maken.</i>
De NAVO-top	5. Wat zal deze keer reden geweest zijn voor de NAVO-lidstaten om de top te organiseren? <i>Op dit moment zijn voor de NAVO belangrijke onderwerpen: Bijvoorbeeld de steun aan Oekraïne in de oorlog met Rusland, en de dreiging van andere oorlogen in de wereld.</i>
Gaststad voor NAVO-top	6. Waarom is Den Haag geschikt als gaststad voor de NAVO-top? <i>Den Haag heeft veel ervaring met evenementen van deze omvang. Bovendien beschikt de stad over geschikte faciliteiten.</i>
En gaststad voor Nederlandse Veteranendag	7. Wat is er tijdens de Nederlandse Veteranendag in Den Haag allemaal te zien en te doen? <i>Voor jong en oud is er van alles te doen en te zien. Zo is er veel muziek, zie je allerlei voertuigen uit het leger van vroeger en nu en is er een demonstratie parachutespringen. Op de website veteranendag.nl vind je het hele programma van de dag.</i>

Na het lezen

8. De komende tijd zul je veel over de NAVO-top in het nieuws horen en zien. Denk je dat je het gaat volgen? Bijvoorbeeld op het Jeugdjournaal? Waarom wel of waarom niet?
Eigen antwoord.
9. Ga jij de Nederlandse Veteranendag dit jaar bezoeken? Leg uit waarom (niet).
Eigen antwoord.

OPDRACHT 2

OPDRACHT 4

Enkele voorbeelden van goede clusters met de begrippen uit de tekst 'Den Haag ontvangt NAVO-top en Nederlandse veteranen': (er zijn meer clusters mogelijk)

Cluster 1

Begrippen: **Den Haag, de NAVO-top, de wereldleider, het staatshoofd, de lidstaat, de NAVO**

Op de NAVO-top in Den Haag gaan staatshoofden van de lidstaten van de NAVO en andere wereldleiders met elkaar praten.

Cluster 2

Begrippen: **de NAVO, samenwerken, de veiligheid, communistisch, democratisch**

In de NAVO werkten verschillende democratische landen uit Noord-Amerika en Europa met elkaar samen om zich te beschermen tegen de communistische dreiging vanuit de Sovjet-Unie.

Cluster 3

Begrippen: **de NAVO-missie, de veteraan, de vrede, de veiligheid**

Sommige veteranen hebben deelgenomen aan NAVO-missies, bijvoorbeeld om op die manier te werken aan vrede en veiligheid in de wereld.

Cluster 4

Begrippen: **de NAVO, de Tweede Wereldoorlog, de vrede**

De NAVO werd opgericht na de Tweede Wereldoorlog. De NAVO wil zorgen voor vrede in Europa en de rest van de wereld.

Cluster 5

Begrippen: **de Nederlandse Veteranendag, Den Haag, de veteraan**

De Nederlandse Veteranendag wordt jaarlijks in Den Haag gehouden om de veteranen in het zonnetje te zetten.

Kopieerblad bij het clusterspel

Clusters met de begrippen

Cluster ❶

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster ❷

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster ❸

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster ❹

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster ❺

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster ❻

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster 7

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster 8

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster 9

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Cluster 10

Begrippen:

Deze woorden passen samen in een cluster, want ...

Clusters beoordeeld door:

Aantal punten (totaalscore):

Kopieerblad begrippen Clusterspel

de wereldleider	Den Haag	de NAVO	de NAVO-top
de Tweede Wereldoorlog	de vrede	de vrijheid	de mensenrechten
democratisch	samenwerken	de veiligheid	communistisch
de minister	voorkomen	de dreiging	de NAVO-missie
de veteraan	de lidstaat	de Nederlandse Veteranendag	het staatshoofd